

Az Európai Unió
Tanácsa

Brüsszel, 2022. január 3.
(OR. en)

5014/22

**Intézményközi referenciaszám:
2021/0440(NLE)**

ACP 2
COAFR 2
CFSP/PESC 2
RELEX 3

JAVASLAT

Küldi:	az Európai Bizottság főtitkára részéről Martine DEPREZ igazgató
Az átvétel dátuma:	2021. december 22.
Címzett:	Jeppe TRANHOLM-MIKKELSEN, az Európai Unió Tanácsának főtitkára
Biz. dok. sz.:	COM(2021) 834 final
Tárgy:	Javaslat – A TANÁCS HATÁROZATA a Burundi Köztársasággal az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti partnerségi megállapodás 96. cikke alapján folytatott konzultációs eljárás lezárásáról szóló (EU) 2016/394 tanácsi határozatnak a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői nevében történő hatályon kívül helyezéséről

Mellékelten továbbítjuk a delegációknak a COM(2021) 834 final számú dokumentumot.

Melléklet: COM(2021) 834 final

EURÓPAI
BIZOTTSÁG

Brüsszel, 2021.12.22.
COM(2021) 834 final

2021/0440 (NLE)

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Burundi Köztársasággal az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti partnerségi megállapodás 96. cikke alapján folytatott konzultációs eljárás lezárásáról szóló (EU) 2016/394 tanácsi határozatnak a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői nevében történő hatályon kívül helyezéséről

INDOKOLÁS

1. A JAVASLAT HÁTTERE

• A javaslat indokai és céljai

Burundiban a 2015. júniusi és júliusi parlamenti, illetve elnökválasztást megelőzően romlott a helyzet, ezért az Európai Unió úgy ítélte meg, hogy a Burundi Köztársaság nem felelt meg az AKCS–EU partnerségi megállapodás¹ 9. cikkében meghatározott, az emberi jogokkal, a demokráciával és a jogállamisággal kapcsolatos lényeges elemeknek.

Az AKCS–EU partnerségi megállapodás 96. cikke alapján 2015. december 8-án Brüsszelben tartott konzultációt követően az Európai Unió tudomásul vette a burundi kormány válaszait, valamint a felmerült kérdések tisztázására és bizonyos bírósági eljárások felgyorsítására vonatkozó kötelezettségvállalását. Az Európai Unió mindazonáltal úgy ítélte meg, hogy a kifejtett álláspontok nem kezelik maradéktalanul a Burundi Köztársasággal fennálló partnerség lényeges elemeinek való meg nem felelés problémáját. Az álláspontok nem adtak kielégítő választ az Afrikai Unió Béke és Biztonsági Tanácsa által 2015. október 17-én és november 13-án hozott határozatokra sem, különös tekintettel az arushai megállapodás tiszteletben tartásán alapuló valódi és inkluzív párbeszéd mielőbbi megvalósításának szükségességére.

2015. november 13-án az (EU) 2016/394 tanácsi határozattal² lezárultak a konzultációk, és az EU meghozta az említett határozat mellékletében meghatározott megfelelő intézkedéseket, többek között felfüggesztette a burundi közigazgatás, illetve intézmények számára közvetlenül nyújtott pénzügyi támogatásokat vagy alapokból nyújtott támogatásokat (beleértve a költségvetési támogatást).

A 2020. évi békés politikai átmenetet követően, amely Ndayishimiye elnök megválasztásához és új kormány kinevezéséhez vezetett, az EU pozitív lendületet tapasztalt, amit az alábbiak is alátámasztanak:

- konstruktív politikai párbeszéd indítása Burundival az AKCS–EU partnerségi megállapodás 8. cikke szerint;
- kormányzati erőfeszítések a béke és a stabilitás támogatása, a jó kormányzás előmozdítása és a tömegtájékoztató szabadsága érdekében; nyilatkozatok az emberi jogokról, a jogállamiságról és a büntetlenség elleni küzdelemről;

¹ A Cotonouban 2000. június 23-án aláírt partnerségi megállapodás egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészt az Európai Közösség és tagállamai között (HL L 317., 2000.12.15., 3. o.). Az AKCS–EU partnerségi megállapodás a 2005. június 25-én Luxembourgban aláírt megállapodással (HL L 209., 2005.8.11., 27. o.) és a 2010. június 22-én Ouagadougouban aláírt megállapodással (HL L 287., 2010.11.4., 3. o.) módosult. Az AKCS–EU Nagykövetség Bizottságának az AKCS–EU Nagykövetség Bizottsága 2020. december 4-i 2/2020 határozatával (HL L 420., 2020.12.14., 32. o.) és az AKCS–EU Nagykövetség Bizottsága 2021. november 26-i 3/2021 határozatával (HL L 441., 2021.12.9., 3. o.) módosított, az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadásáról szóló, 2019. december 17-i 3/2019 határozata (HL L 001., 2020.1.3., 3. o.) meghosszabbította az AKCS–EU partnerségi megállapodás alkalmazását 2022. június 30-ig vagy az új AKCS–EU partnerségi megállapodás hatálybalépéséig vagy ideiglenes alkalmazásának kezdetéig, attól függően, hogy melyik a legkorábbi időpont.

² A Tanács (EU) 2016/394 határozata (2016. március 14.) a Burundi Köztársasággal az egyrészt az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészt az Európai Közösség és tagállamai közötti partnerségi megállapodás 96. cikke alapján folytatott konzultációs eljárás lezárásáról (HL L 73., 2016.3.18., 90. o.).

- megállapodás egy ütemtervről („Feuille de route”), amely a burundi kormány részéről emberi jogi kötelezettségvállalásokat tartalmaz az (EU) 2016/394 tanácsi határozatra reagálva; igazságszolgáltatás és jogállamiság; a véleménynyilvánítás és a sajtó szabadsága; jó kormányzás; béke, biztonság és demokrácia; üzleti környezet; környezet és biológiai sokféleség;
- nagyszámú, Burundiba önként visszatérő menekült;
- a nemzetközi közösséggel és a szomszédos országokkal való együttműködés újraindítása.

Tekintettel ezekre az eredményekre és kötelezettségvállalásokra, a misszióvezetők 2021. május 19-i jelentésükben kifejtették, hogy az (EU) 2016/394 tanácsi határozat mellékletében szereplő megfelelő intézkedések már nem relevánsak, ezért javasolták azok megszüntetését.

Mindazonáltal az AKCS–EU partnerségi megállapodás 8. cikke alapján Burundival kialakított politikai párbeszéd keretében továbbra is napirenden kell tartani a következő kérdéseket:

- a jó kormányzás, a jogállamiság, az emberi jogok és az üzleti környezet javítása, ami a fenntartható fejlődés szükséges alapját képezi;
- a politikai foglyok szabadon bocsátása, az ellenzék tagjainak és a civil társadalom képviselőinek a visszatérése; a politikai tér megnyitása és az ellentétek lecsillapítása a megbékélés elérése érdekében;
- folyamatos erőfeszítések a tömegtájékoztatás szabadságának megerősítésére;
- az önkényes letartóztatások számának csökkentése; a politikai kötődésű erőszakos csoportok („Imbonerakure”) illetékes hatóságok általi jobb ellenőrzése, valamint a Nemzeti Hírszerző Szolgálat (SNR) bizonyos tevékenységeinek fokozott elszámoltathatósága és átláthatósága; az igazságszolgáltatás reformja, az állam és a párt szétválasztása;
- a civil társadalom/nem kormányzati szervezetek függetlenségének tiszteletben tartása.

E javaslat célja ezért az (EU) 2016/394 tanácsi határozat hatályon kívül helyezése, ami az AKCS–EU partnerségi megállapodás 96. cikke szerinti konzultációk következtetéseiben meghatározott megfelelő intézkedések megszüntetését eredményezi.

• **Összhang a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel**

Ez a javaslat összhangban áll a szabályozási terület jelenlegi rendelkezéseivel, nevezetesen a következőkkel:

- Új európai konszenzus a fejlesztési politikáról: „A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk” (2017. június 8.)³
- Az EU kül- és biztonságpolitikára vonatkozó globális stratégiája
- Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé (2020. március 9.)⁴

³ A Tanács és a tagállamok kormányainak a Tanács keretében üléselő képviselői, az Európai Parlament és a Bizottság által elfogadott együttes nyilatkozat az Európai Unió fejlesztési politikájáról: A mi világunk, a mi méltóságunk, a mi jövőnk (HL C 210., 2017.6.30., 1. o.).

- Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv (2020–2024)⁵
- Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós stratégiai keret (2012)⁶
- A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (2020. november 25.)⁷

Az uniós együttműködés a 2030-ig tartó időszakra szóló menetrenden és a fenntartható fejlődési célokon, a Párizsi Megállapodáson, valamint az addisz-abebei cselekvési programon alapul.

A javaslat lehetővé teszi e rendelkezések teljes körű végrehajtását, mivel teret enged a burundi kormánnyal való együttműködésnek, miközben az újraindított állandó politikai párbeszéd keretében folytatódik az aggályos kérdések nyomon követése.

• **Összhang az Unió egyéb szakpolitikáival**

A javaslat összhangban van a Bizottság 2019–2024-es időszakra vonatkozó prioritásaival, amennyiben azok a külső fellépésekre is alkalmazandók. Ezek a prioritások a következők: zöld megállapodás, digitális átalakulás és adattechnológiák, szövetségek a fenntartható növekedésért és a tisztességes munkahelyekért, a migráció jobb kezelése és irányítása, migrációs partnerségek, valamint kormányzás, béke és biztonság. A javaslat szintén összhangban van az Európai Unió kül- és biztonságpolitikára vonatkozó 2016. évi globális stratégiájával.

2. JOGALAP, SZUBSZIDIARITÁS ÉS ARÁNYOSSÁG

• **Jogalap**

A javasolt intézkedés céljából, tartalmából és összefüggéseiből adódóan az anyagi jogalap a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői közötti, az AKCS–EK partnerségi megállapodás végrehajtása során hozandó intézkedésekről és követendő eljárásokról szóló belső megállapodás 3. cikke, összefüggésben e megállapodás melléklete 3. pontjának második albekezdésével (a továbbiakban: belső megállapodás)⁸.

• **A jogi aktus típusának megválasztása**

A belső megállapodás 3. cikke értelmében a tagállamoknak az AKCS–EK megállapodás 96. cikkének végrehajtásával kapcsolatos, a tagállamok hatáskörébe tartozó ügyeket érintő álláspontját a Tanács a mellékletben ismertetett eljárás szerint fogadja el. A belső megállapodás mellékletének 3. pontja értelmében ezek az intézkedések mindaddig hatályban maradnak, amíg a Tanács a Bizottság javaslata alapján, az Unió külügyi és biztonságpolitikai

⁴ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Az Afrikával kapcsolatos átfogó stratégia felé (JOIN(2020) 4 final).

⁵ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: Az emberi jogokra és a demokráciára vonatkozó uniós cselekvési terv (JOIN(2020) 5 final).

⁶ Uniós stratégiai keret és cselekvési terv (11855/12. sz. tanácsi dokumentum).

⁷ Közös közlemény az Európai Parlamentnek és a Tanácsnak: A nemek közötti egyenlőségre vonatkozó III. uniós cselekvési terv (GAP) – Az EU külső tevékenységeiben a nemek közötti egyenlőség biztosítását és a nők szerepének megerősítését célzó ambiciózus program (JOIN(2020) 17 final).

⁸ Belső megállapodás a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között az AKCS–EK partnerségi megállapodás végrehajtása során hozandó intézkedésekről és követendő eljárásokról (HL L 317., 2000.12.15., 376. o.).

főképviselőjével egyetértésben – részleges felfüggesztés esetén minősített többséggel – határozatot nem hoz a korábban elfogadott intézkedések módosításáról vagy visszavonásáról.

3. AZ UTÓLAGOS ÉRTÉKELESEK, AZ ÉRDEKELT FELEKKEL FOLYTATOTT KONZULTÁCIÓK ÉS A HATÁSVIZSGÁLATOK EREDMÉNYEI

- **A jelenleg hatályban lévő jogszabályok utólagos értékelése / célravezetőségi vizsgálata**

Tárgytalan.

- **Az érdekelt felekkel folytatott konzultációk**

E javaslat a Burundiban működő uniós missziók vezetői által készített, fent említett jelentés figyelembevételével került kidolgozásra. A jelentésről az Afrika-munkacsoport (COAFR-munkacsoport) 2021. május 25-én, az afrikai, karibi és csendes-óceáni államokkal foglalkozó munkacsoport (AKCS-munkacsoport) pedig 2021. május 28-án tárgyalt. A COAFR-munkacsoport tagjai elismerték a pozitív fejleményeket, és támogatták a megfelelő intézkedések visszavonását, ugyanakkor hangsúlyozták, hogy változatlanul fontos további előrelépésre ösztönözni a burundi kormányt az emberi jogok, a jogállamiság és a kormányzás terén. Az AKCS-munkacsoport tagjai támogatásukat fejezték ki a COAFR-munkacsoport keretében folytatott megbeszélések eredményeivel kapcsolatban, és kiemelték annak jelentőségét, hogy a további előrelépés elősegítése érdekében fenntartsák az egyénekekkel szembeni szankciókat.

- **Hatásvizsgálat**

A megfelelő intézkedések visszavonása a várakozások szerint bizalmat teremt majd az EU és Burundi között és normalizálja a kapcsolatokat, hozzájárulhat a pozitív erők megerősítéséhez a burundi hatalmi struktúrákon belül, lehetővé teszi a politikai párbeszédet az érzékeny kérdésekről, fokozza az EU befolyását, valamint megerősíti az EU pozícióját Burundiban más globális szereplőkhöz képest.

A megfelelő intézkedések megszüntetése lehetővé teszi, hogy a 2021 és 2027 közötti időszakra vonatkozó többéves indikatív programozást az emberi jogok, a jogállamiság és a kormányzás javításának ösztönzésére használják fel.

- **Alapjogok**

Emellett hatályban maradnak az (EU) 2015/1763 tanácsi határozat⁹ szerinti korlátozó intézkedések a burundi demokráciát aláásó vagy a politikai megoldást akadályozó személyekkel, szervezetekkel vagy szervekkel szemben.

4. KÖLTSÉGVETÉSI VONZATOK

A javaslatnak nincsenek költségvetési vonzatai.

⁹ A Tanács (KKBP) 2015/1763 határozata (2015. október 1.) a burundi helyzetre tekintettel hozott korlátozó intézkedésekről (HL L 257., 2015.10.2., 37. o.).

5. EGYÉB ELEMEK

Bár ez a javaslat az (EU) 2016/394 tanácsi határozat mellékletében felsorolt megfelelő intézkedések megszüntetését irányozza elő, az (EU) 2015/1763 tanácsi határozat szerinti korlátozó intézkedések továbbra is hatályban maradnak, és az említett határozatban előírtak szerint a következő hónapokban sor kerül azok felülvizsgálatára.

A COAFR-munkacsoport tagjai sürgették az ENSZ Burundival foglalkozó vizsgálóbizottságának jövőjéről szóló egyeztetést. Az egyeztetést követően az ENSZ Emberi Jogi Tanácsa az EU által kezdeményezett határozat¹⁰ alapján úgy döntött, hogy a burundi emberi jogi helyzettel foglalkozó, újonnan kinevezett különleges előadó fog országspecifikus nyomon követést végezni a vizsgálóbizottság munkájára építve.

¹⁰ Emberi Jogi Tanács: Az emberi jogok helyzete Burundiban, A/HRC/48/16.

Javaslat

A TANÁCS HATÁROZATA

a Burundi Köztársasággal az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti partnerségi megállapodás 96. cikke alapján folytatott konzultációs eljárás lezárásáról szóló (EU) 2016/394 tanácsi határozatnak a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői nevében történő hatályon kívül helyezéséről

AZ EURÓPAI UNIÓ TANÁCSA,

tekintettel az Európai Unió működéséről szóló szerződésre,

tekintettel a tagállamok kormányainak a Tanács keretében ülésező képviselői között létrejött, az AKCS–EK partnerségi megállapodás alkalmazásában hozandó intézkedésekről és követendő eljárásokról szóló belső megállapodásra és különösen annak 3. cikkére és mellékletére,

tekintettel az Európai Bizottság javaslatára,

mivel:

- (1) Az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti, 2000. június 23-án Cotonou-ban aláírt¹¹, majd módosított^{12, 13} és meghosszabbított¹⁴ partnerségi megállapodás 96. cikke alapján a

¹¹HL L 317., 2000.12.15., 3. o.

¹²A Cotonouban 2000. június 23-án aláírt partnerségi megállapodás egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai között (HL L 317., 2000.12.15., 3. o.). Az AKCS–EU partnerségi megállapodás a 2005. június 25-én Luxembourgban aláírt megállapodással (HL L 209., 2005.8.11., 27. o.) és a 2010. június 22-én Ouagadougouban aláírt megállapodással (HL L 287., 2010.11.4., 3. o.) módosult. Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága 2020. december 4-i 2/2020 határozatával (HL L 420., 2020.12.14., 32. o.) és az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága 2021. november 26-i 3/2021 határozatával (HL L 441., 2021.12.9., 3. o.) módosított, az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadásáról szóló, 2019. december 17-i 3/2019 határozata (HL L 420., 2020.1.3., 3. o.) meghosszabbította az AKCS–EU partnerségi megállapodás alkalmazását 2022. június 30-ig vagy az új AKCS–EU partnerségi megállapodás hatálybalépéséig vagy ideiglenes alkalmazásának kezdetéig, attól függően, hogy melyik a legkorábbi időpont.

¹³Megállapodás a Cotonouban 2000. június 23-án, egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok csoportjának tagjai, másrészről az Európai Közösség és tagállamai között aláírt és Luxembourgban 2005. június 25-én első alkalommal módosított partnerségi megállapodás második alkalommal történő módosításáról (HL L 287., 2010.11.4., 3. o.).

¹⁴Az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága 3/2019 határozatának az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadása céljából történő módosításáról szóló, 2020. december 4-i 2/2020 határozatával [2020/2052] (HL L 420., 2020.12.14., 32. o.) módosított, az AKCS–EU Nagykövetek Bizottságának 3/2019 határozata (2019. december 17.) az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadásáról [2020/2] (HL L 1., 2020.1.3., 3. o.), valamint az AKCS–EK Nagykövetek Bizottságának 3/2021 határozata (2021. november 26.) az AKCS–EU Nagykövetek Bizottsága 3/2019 határozatának az AKCS–EU partnerségi megállapodás 95. cikkének (4) bekezdése szerinti átmeneti intézkedések elfogadása céljából történő módosításáról [2021/2175] (HL L 441., 2021.12.9., 3. o.).

Burundi Köztársasággal folytatott konzultációs eljárás az (EU) 2016/394 tanácsi határozattal¹⁵ lezárult, és a Bizottságnak az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével egyetértésben tett javaslata nyomán meghozták az említett határozat mellékletében meghatározott megfelelő intézkedéseket.

- (2) Összességében a 2020. májusi általános választások által lehetővé tett békés politikai átmenet új reményt keltett a lakosságban, és új lehetőségeket teremtett Burundi, illetve a partnereihez fűződő kapcsolatai számára.
- (3) Az Unió azóta elismerte a burundi kormány által az emberi jogok, a jó kormányzás és a jogállamiság terén felmutatott pozitív eredményeket, valamint az ütemtervében („Feuille de route”) foglalt, e területek továbbfejlesztésére vonatkozó kötelezettségvállalásokat.
- (4) Az ország fejlődéséhez és stabilitásához szükséges reformok végrehajtása mellett elkötelezett kormány alakult, és biztató előrelépés történt az (EU) 2016/394 tanácsi határozatban foglalt kötelezettségvállalások végrehajtása tekintetében.
- (5) A Bizottságnak az Unió külügyi és biztonságpolitikai főképviselőjével egyetértésben elfogadott értékelése szerint az (EU) 2016/394 határozat elfogadásának az említett határozatban foglalt indokai már nem állnak fenn. Ezért ezt a határozatot a tagállamok nevében hatályon kívül kell helyezni a hatáskörükbe tartozó kérdések tekintetében.
- (6) Az emberi jogok, a jó kormányzás és a jogállamiság területén változatlanul kihívások állnak fenn, és a burundi hatóságok részéről további előrelépésre van szükség, többek között az ütemterv végrehajtása révén, valamint a folyamatban lévő politikai párbeszéd keretében.
- (7) Burundi még mindig instabil, és a megválasztott hatóságoknak a nemzetközi partnerek támogatására van szükségük az ország reform- és fejlesztési programjának végrehajtásához.
- (8) Az Európai Uniónak és tagállamainak a többi nemzetközi partnerrel együtt támogatniuk kell a nemzeti hatóságoknak a demokratikus intézmények stabilizálására és megszilárdítására, az emberi jogok, a jó kormányzás és a jogállamiság előmozdítására, valamint az ütemtervben foglalt, e területek továbbfejlesztésére vonatkozó kötelezettségvállalások végrehajtására irányuló, folyamatban lévő erőfeszítéseit,

ELFOGADTA EZT A HATÁROZATOT:

1. cikk

Az (EU) 2016/394 határozat a tagállamok nevében hatályát veszti a hatáskörükbe tartozó kérdések tekintetében.

¹⁵A Tanács (EU) 2016/394 határozata (2016. március 14.) a Burundi Köztársasággal az egyrészről az afrikai, karibi és csendes-óceáni államok, másrészről az Európai Közösség és tagállamai közötti partnerségi megállapodás 96. cikke alapján folytatott konzultációs eljárás lezárásáról (HL L 73., 2016.3.18., 90. o.).

2. cikk

Ez a határozat az elfogadásának napján lép hatályba

Kelt Brüsszelben, -án/-én.

*a Tanács részéről
az elnök*